

o. Петро Скрага, ТІ

ks. Piotr Skarga, SJ

ks. Piotr Skarga, SJ

O JEDNOŚCI KOŚCIOŁA BOŻEGO

DZIEŁA POLEMICZNE

Projekt autorski,
przedmowa,
komentarze, uwagi
arcybiskupa
Iłora Isiczenki

Tłumaczenie z języka staropolskiego
Rostysława Parański

«Acta»

о. Петро Скарґа

ПРО ЄДНІСТЬ БОЖОЇ ЦЕРКВИ

ПОЛЕМІЧНІ ТВОРИ

Авторський проєкт,
передмова,
коментарі, примітки
архієпископа
Ігоря Ісіченка

Переклад з польської мови
Ростислава Паранька

«Акта»

УДК 2-67(477) "02/15"
С 424

о. Петро Скарга, ТІ.

Про єдність Божої Церкви. Полемічні твори.

Архиеп. *Igor Isichenko*, авторський проект, передмова, коментарі, примітки; *Rostyslaw Parańko*, переклад з польської. Харків: Акта, 2021. 824 с.

ks. Piotr Skarga, SJ.

O jedności Kościoła Bożego. Dzieła polemiczne.

Arcybiskup *Ihor Isiczenko*, projekt autorski, przedmowa, komentarze, uwagi; *Rostysław Parańko*, tłumaczenie z języka polskiego. Charków: Acta, 2021. 824 s.

Священник-єзуїт Петро Скарга (1536–1612) є знаковою фігурою для Речі Посполитої межі Ренесансу й Бароко. За ним визнається помітний вплив на релігійну політику королів Стефана Баторія і Сигізмунда III Вази. Його проповіді стали взірцем винахідливої риторики часів Контрреформації. Написані ним «Життя святих» стали найпопулярнішою польською книгою свого часу і справили беззаперечний вплив на українську агіографію.

В українській історії присутність Петра Скарги виявляється насамперед в стимулюванні пошуку Київською Церквою гідного місця у вселенській еклезіяльній структурі. Полемічний трактат «Про єдність Божої Церкви» фактично започаткував суспільну дискусію довкола порозуміння з Західною Церквою, що увінчалася проголошенням Берестейської унії 1596 р. Петро Скарга залишив надзвичайно цінні свідчення про перебіг об'єднавчого собору у творах «Берестейський синод» і «Захист Берестейського синоду».

За сприяння Товариства Ісусового вперше перекладено три полемічні твори на підставі останнього польського видання із врахуванням змін, що вносилися в попередні публікації. Паралельно наводяться оригінальні тексти творів.

ISBN 978-966-8917-56-1

© «Акта», видання, 2021

ЗМІСТ

Перелік скорочень	8
о. Олексій Бределєв, ТІ. <i>Esprit de corps</i> Петра Скарги	11
Архиєпископ Ігор Ісіченко Рушій української Реформи	13
о. Петро Скарга, ТІ / ks. Piotr Skarga, SJ	
O jedności Kościoła Bożego pod jednym pasterzem i o greckim i ruskim od tej jedności odstąpieniu	176–624 (п)
Про єдність Божої Церкви під одним пастирем і про грецьке й руське відступництво від неї (переклад)	177–625 (н)
Synod Brzeski	626–660 (п)
Берестейський синод (переклад)	627–661 (н)
Obrona Synodu Brzeskiego	662–740 (п)
Захист Берестейського синоду (переклад)	663–741 (н)
Коментарі	743
Бібліографія	789
Показчик імен	805

Архиєпископ Ігор Ісіченко
РУШІЙ УКРАЇНСЬКОЇ РЕФОРМИ

Виклик Реформи

Виклик лютеранства.....	13
Виклик кальвінізму.....	16
“Польські брати”.....	18
“Чеські брати”.....	19
Сандомирська угода й “Генрихові артикули”.....	20
Початок католицької Реформи.....	21
Товариство Ісусове.....	22
Православна Русь — “золота акція” Реформи?.....	24

Біографія

Дитинство.....	32
Роки навчання.....	34
Початок служіння.....	35
Львів.....	37
Вступ до Товариства Ісусового.....	41
Повернення до Речі Посполитої.....	44
Ректор Віленської академії.....	46
Лівонські війни.....	59
Монаший дім св. Варвари в Кракові.....	64
Придворний проповідник.....	66
Останній рік життя.....	76

Концепція унії

в полемічних творах Скарги

Адресати книг.....	79
Хронологія Вселенських соборів.....	84
Римоцентрична модель.....	86
“Зрадливі греки”.....	92
Пересторога довірливим русинам.....	104
Хроніка Берестейського собору.....	112
Захист об’єднавчого собору.....	116

Українська рецепція

Письменники-полемісти.....	123
В полоні “чорної легенди”	141
Пост імені Ярослава Галана.....	148

Індикатор об’єктивності

Досвід діяпори.....	156
“Гласність” і 1000-річчя хрещення Руси-України.....	159
Переусвідомлення полемічної спадщини.....	160

О. Петро Скарга й польсько-українські дискусії

наших днів	166
------------------	-----

Текстологічні засади видання	173
------------------------------------	-----